

Jaarstukken 2016

Voorzitter J. de Zwart-Bloch	11-04-2017
Secretaris G. Kolhorn	11-04-2017

Inhoud

1. Inleiding en leeswijzer	3
1.1 Inleiding	3
1.2 Leeswijzer	4
2. Jaarverslag	5
2.1 Programmaverantwoording	5
2.2.1 Programma Bedrijfsvoering	6
2.2.2 Programma Dienstverlening	7
2.2.3 Programma Doorontwikkeling	8
2.2.4 Programma Digitalisering	10
2.2.5. Algemene dekkingsmiddelen	12
3. Paragrafen	13
3.1 Bedrijfsvoering	13
3.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing	21
3.3 Onderhoud kapitaalgoederen	22
3.4 Financiering	23
3.5 Overige paragrafen	25
4. Jaarrekening	26
4.1 Balans	26
4.2 Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	28
4.2.1 Baten en lasten op economische categorie	28
4.2.2 Recapitulatie baten en lasten per programma	29
4.3 Waarderingsgrondslagen	30
4.4 Toelichting op de balans	32
4.4.1 Activa	32
4.4.2 Passiva	35
4.4.3 Niet in de balans opgenomen verplichtingen en rechten	40
4.5 Toelichting op de baten en lasten	42
4.5.1 Lasten	42
4.5.2 Baten	44
4.5.3 Mutaties reserves	44
4.5.4 Overzicht van de incidentele baten en lasten	45
4.5.5 Wet normering topinkomens	46
5. Controleverklaring	47
6. Vaststellingsbesluit	51

1. Inleiding en leeswijzer

1.1 Inleiding

Voor u ligt het jaarverslag, inclusief de jaarrekening, van de BEL Combinatie over 2016. Daarin wordt verantwoording afgelegd over de prestaties van de BEL Combinatie en de inzet van de financiële middelen. In deze inleiding belichten we de voornaamste ontwikkelingen en resultaten uit 2016.

Financiën

In het derde kwartaal 2016 is een doorkijk gegeven naar het eind van het jaar. Op dat moment werd per einde van het jaar nog een afwijking voorzien tussen de begroting en de realisatie van bijna € 128.000 voordelig.

Verwacht resultaat 2016 Q3-rapport		Bedrag
Resultaat externe inhuur	-77.600	N
Resultaat programma Doorontwikkeling	33.000	V
Resultaat programma Digitalisering/ICT	84.700	V
Resultaat opleidingsbudget	-19.400	N
Individueel Keuzebudget (IKB)	-332.000	N
Vrijval kapitaallasten	297.700	V
Huisvesting, Facilitair en overig	87.200	V
Budget interne communicatie	14.000	V
Baten	40.400	V
Totaal resultaat 2016	128.000	V

Het definitieve resultaat van de BEL Combinatie over 2016 is daarentegen € 585.045 voordelig. Dit resultaat is op hoofdlijnen als volgt opgebouwd:

Resultaat 2016	Bedrag
Resultaat externe inhuur	-95.792 N
Resultaat programma Doorontwikkeling	118.487 V
Resultaat programma Digitalisering/ICT	55.240 V
Resultaat opleidingsbudget	87.084 V
Individueel Keuzebudget (IKB)	-315.345 N
Vrijval kapitaallasten	311.661 V
Huisvesting, Facilitair en overig	44.512 V
Budget interne communicatie	14.000 V
Overige bedrijfsvoering	-38.685 N
Baten	-14.240 N
Vrijval onderoudsvoorzieningen	434.512 V
Resultaat reserves	-16.388 N
Totaal resultaat 2016	585.045 V

1.2 Leeswijzer

De Jaarstukken 2016 ontleen haar indeling aan het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) en bestaan uit:

Het jaarverslag bestaande uit de programmaverantwoording en een aantal paragrafen.

De jaarrekening bestaande uit het overzicht van baten en lasten met toelichting en de balans met toelichting. Deze onderdelen worden hieronder globaal toegelicht en in de volgende hoofdstukken uitgewerkt.

Jaarverslag

De programmaverantwoording gaat in op de realisatie van het programmaplan, zoals dat in de Begroting 2016 was opgenomen. De activiteiten van de BEL Combinatie zijn verdeeld over vijf programma's. Dit zijn:

Programma Bedrijfsvoering
Programma Dienstverlening
Programma Doorontwikkeling
Programma Digitalisering

Daarnaast wordt er aandacht besteed aan de algemene dekkingsmiddelen. De indeling per programma is gelijk. Elk programma biedt inzicht in de mate waarin de voorgenomen doelstellingen zijn bereikt, de mate waarin en wijze waarop beoogde prestaties zijn gerealiseerd en in de gerealiseerde baten en lasten.

In de paragrafen wordt aandacht besteed aan een aantal financiële en bedrijfsmatige onderwerpen die dwars door de programma's heen lopen. De volgende paragrafen, die op grond van het BBV in de jaarstukken verplicht zijn op te nemen, zijn van toepassing op de BEL Combinatie:

Bedrijfsvoering
Weerstandsvermogen
Onderhoud kapitaalgoederen
Financiering

2. Jaarverslag

2.1 Programmaverantwoording

In 2016 heeft onze focus gelegen op de versterking van de kwaliteit van dienstverlening en bedrijfsvoering. Wij hebben ons daarbij gericht op vier strategische programma's:

- Bedrijfsvoering
- Dienstverlening
- Doorontwikkeling
- Digitalisering (ICT)

Vanaf het tweede kwartaal is gerapporteerd in deze opzet via de kwartaalrapportages.

2.2.1 Programma Bedrijfsvoering

Voor een toelichting van het programma bedrijfsvoering wordt doorverwezen naar de paragraaf bedrijfsvoering op pagina 13.

Financiën

Baten/Lasten	Programmanaam	REK 15	BEGR 16 PR	BEGR 16 NW	REK 16	Saldo
Lasten	Bedrijfsvoering	7.477.045	7.096.333	7.711.716	7.592.231	119.486
Baten	Bedrijfsvoering	2.455.166	2.307.368	3.337.232	3.585.476	248.244
Eindtotaal		-5.021.878	-4.788.965	-4.374.484	-4.006.754	367.730

2.2.2 Programma Dienstverlening

Het uitgangspunt voor 2016 is dat de dienstverlening aan onze inwoners en bedrijven door hen zou worden gewaardeerd op minimaal een 7. Op basis van de onderzoeksmethodiek 'waarstaatjegemeente' zal dat in de loop van dit jaar worden gemeten. Uitkomsten van het onderzoek waren voor Blaricum, Eemnes en Laren respectievelijk 6,7, 7,0 en 6,9 tegen een landelijk gemiddelde van 6,7

De basis voor de beoordeling en verbetering van onze dienstverlening vormen de dit voorjaar door de 3 colleges vastgestelde servicenormen 2016. De belangrijkste uitgangspunten van die normen zijn:

- het op zo kort mogelijke termijn behandelen en beantwoorden van binnengekomen (aan)vragen
- het bewaken van de privacy, waarbij persoonlijke gegevens alleen voor het doel worden gebruikt waarvoor zij zijn verstrekt
- het bieden van meer keuzemogelijkheden in de wijze waarop een burger of bedrijf contact wil opnemen.

Per medium (zoals website, telefoon, e-mail) of middel (zoals post, balie) hanteren wij een of meerdere normen waaraan onze dienstverlening moet voldoen. Door maandelijks te meten bouwen we de komende tijd de noodzakelijke informatie op om de kwaliteit van onze dienstverlening te beoordelen en verder te verbeteren. Op basis van meetresultaten hebben wij geconstateerd dat:

- WABO- en APV-aanvragen in alle gevallen binnen de wettelijke termijnen zijn afgehandeld
- de wachttijden aan de publieksbalies ruimschoots binnen de norm zijn gebleven
- inwoners tijdig bericht hebben ontvangen over een te verlopen reisdocument
- digitaal bestelde en betaalde producten binnen 5 werkdagen zijn geleverd
- de telefoon in ruim 80% van de gevallen binnen de gestelde norm is opgenomen.

Een ander aspect van onze verbeterde dienstverlening betreft een nieuw informatiescherm in de hal van het BEL kantoor. Via dit scherm wordt de klant verwezen naar een vergadering en ontvangt men informatie over onze producten. Al deze stappen dragen bij aan onze ambitie om de waardering voor onze dienstverlening binnen 3 jaar op een 8 te krijgen.

Verkiezingen

Op 6 april heeft het referendum over het associatieverdrag met de Oekraïne plaatsgevonden. Uit de evaluatie is gebleken dat dit binnen de 3 gemeenten goed is verlopen. Het aantal stembureaus is voor het referendum teruggebracht. In Blaricum en Eemnes van 5 naar 3 en in Laren van 6 naar 4. Dit heeft nergens tot vertragingen geleid.

Financiën

Baten/Lasten	Programmanaam	REK 15	BEGR 16 PR	BEGR 16 NW	REK 16	Saldo
Lasten	Dienstverlening	7.780.907	7.208.227	7.434.145	7.812.317	-378.172
Baten	Dienstverlening	14.069.506	13.481.170	13.823.645	14.261.793	438.148
Eindtotaal		6.288.598	6.272.943	6.389.500	6.449.476	59.975

2.2.3 Programma Doorontwikkeling

Terugkijkend op een jaar doorontwikkeling van de BEL Combinatie zie je dat er sprake is van nieuwe energie en beweging. Ook is er meer verbinding met eerdere organisatieontwikkelingen. Samen met medewerkers, Ondernemingsraad en leidinggevenden is nieuw beleid ontwikkeld voor HR-gesprekken en Opleiding & Ontwikkeling. Hiermee heeft de medewerker de regie over eigen loopbaan en de persoonlijke ontwikkeling in de functie. Binnen de BEL Combinatie en naar buiten zie je meer mobiliteit. Soms met ondersteuning vanuit de organisatie. Individuele medewerkers en teams kijken behalve naar vakopleidingen ook naar persoonlijke ontwikkeling en de ontwikkeling van de teams. Naast de 'going concern' zijn veel stappen gezet ten behoeve van de verdere ontwikkeling van de BEL-dienstverlening en -organisatie. Het jaar 2016 is afgesloten met het voor iedereen zichtbaar maken van resultaten en mijlpalen waar de teams trots op zijn.

Raden

De drie gemeenteraden zijn op hun verzoek in 2016 driemaal geïnformeerd in Raadsinformatiebijeenkomsten. De laatste Raadsinformatiebijeenkomst was op 8 december jl. Naast de laatste ontwikkelingen over de Doorontwikkeling, zijn de Raden geïnformeerd over Governance en de ontwikkelingen op het gebied van ICT, informatisering & digitalisering.

Beleidsregie en gemeentecontrol

Met de colleges, de individuele bestuurders en de betrokken medewerkers is in 2016 uitvoerig gesproken over de impact van én de zorgen over de inpassing van beleidsregie en gemeentecontrol in de BEL Combinatie. Een besluit van het Algemeen Bestuur in 2015. Per gemeente en per individuele medewerker zijn maatwerkafspraken gemaakt over de ondersteuning van de bestuurders en het behoud dan wel overdracht van projecten en taken. De formele weg en het proces waarlangs de organisatorische inpassing loopt, is opgenomen in het zgn. uitvoeringsplan. Na positief advies van de Ondernemingsraad is door het Dagelijks Bestuur hierover een definitief besluit genomen. Betrokken medewerkers zijn uitgenodigd om onderling te bespreken wie voor welke functie in de BEL Combinatie belangstelling heeft. Het definitieve besluit naar aanleiding van het plaatsingsplan wordt eind januari 2017 overhandigd aan de betrokken medewerkers. Vooruitlopend op de formele overgang van beleidsregie en gemeentecontrol naar de BEL Combinatie per 1 februari 2017, zijn enkele beleidsregisseurs al in hun nieuwe teams gaan werken.

Sturing

De directieraad heeft in 2016 voor de aansturing van de organisatie een overgangssituatie in het leven geroepen. Aanleiding hiervoor waren het besluit van het Dagelijks Bestuur om te komen tot een platte organisatie en het vertrek van een aantal afdelingsmanagers. Inhoudelijke coördinatoren zijn gevraagd om naast de inhoudelijke verantwoordelijkheden tijdelijk ook HR-taken voor hun team op zich te nemen. Dat gaf een impuls aan de persoonlijke ontwikkeling van de coördinatoren. Het bood de directieraad de gelegenheid om invulling te geven aan hun visie op aansturing van de organisatie. De visie komt erop neer dat de directieraad het noodzakelijk vindt dat de aansturing van de organisatie op tactisch en strategisch niveau wordt versterkt om sturing van de organisatie en toekomstige vragen steviger vorm te kunnen geven. Het Dagelijks Bestuur heeft de visie van de directie omarmd en ter zake een voorgenomen besluit genomen. Effectuering wordt verwacht in het eerste kwartaal van 2017.

Governance

In maart is door de laatste wijziging van de Wet op Gemeenschappelijke regelingen de vorm van de 'bedrijfsvoering organisatie' geïntroduceerd. Aan de gemeenteraden is gevraagd input te leveren op de bestuurlijke keuze: 'blijft de BEL Combinatie een geleed bestuur (met een Dagelijks Bestuur/Algemeen Bestuur structuur) of wordt het een bedrijfsvoering organisatie en

krijgt het daarmee een ongeleed bestuur?'. Zowel bij de raden als bij het Algemeen Bestuur bleek dat het beeld dat zij hadden van de nieuwe governance onvoldoende eenduidig was. Daarop is besloten om tot de gemeenteraadsverkiezingen geen wezenlijke wijzigingen door te voeren in de governance van de BEL Combinatie. Wel wordt er een aantal wettelijke en organisatorische wijzigingen aangebracht in de Gemeenschappelijke Regeling.

Financiën

Baten/Lasten	Programmanaam	REK 15	BEGR 16 PR	BEGR 16 NW	REK 16	Saldo
Lasten	Doorontwikkeling	-	-	530.000	411.513	118.487
Baten	Doorontwikkeling	-	-	-	-	-
Eindtotaal		-	-	530.000	411.513	118.487

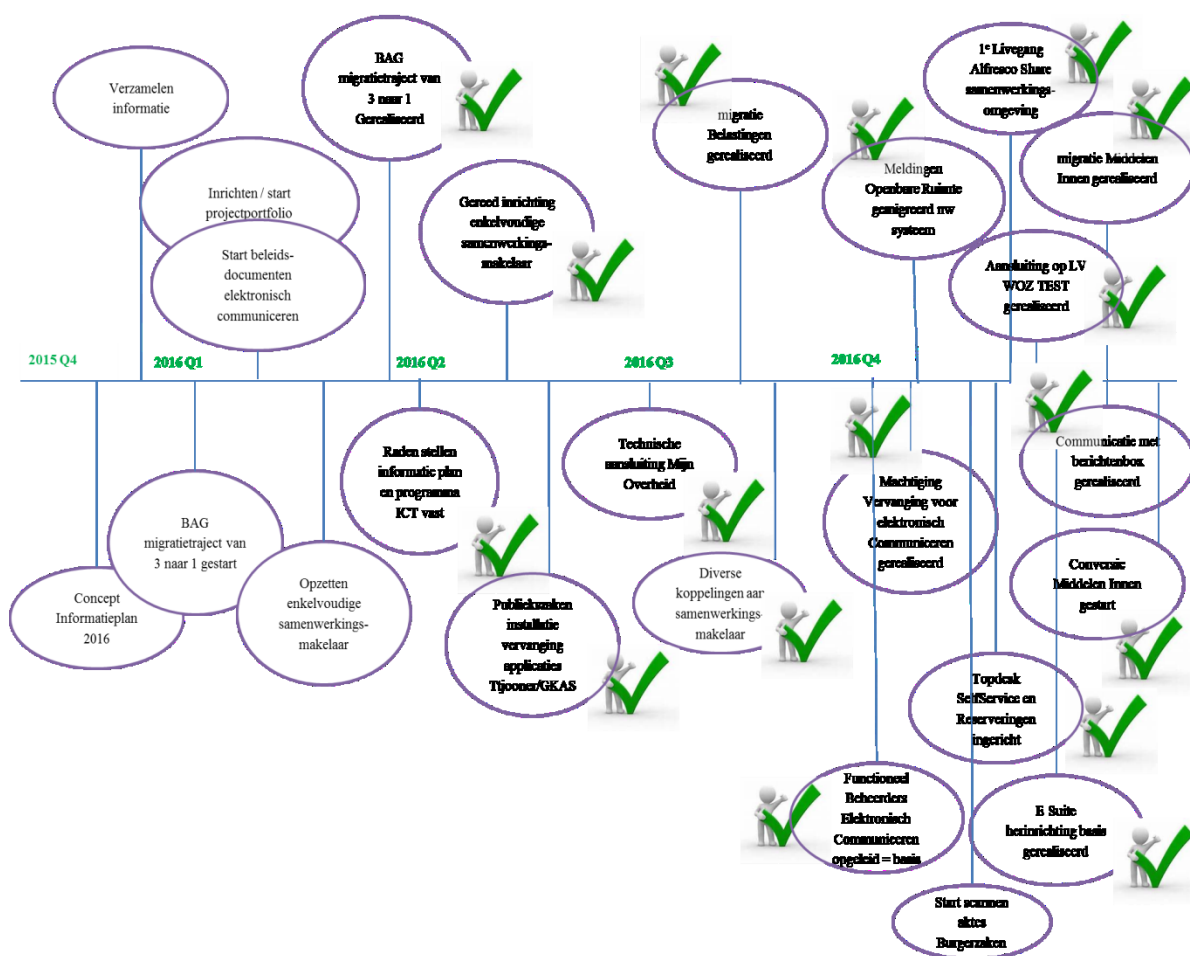
2.2.4 Programma Digitalisering

In 2016 is een flink aantal projecten gestart en afgerond. Met behulp van het opgestelde 'dashboard' wordt de voortgang van alle projecten bewaakt. In het dashboard is ook aangegeven welke projecten direct zijn gerelateerd aan de uitwerking van de 'visie dienstverlening' en welke projecten primair bijdragen aan 'de basis op orde'.

De onderlinge samenhang tussen de projecten is opgenomen in een totaalplanning. De planning is tot nu toe behaald en slechts op marginale onderdelen verschoven. Technische inrichtingen voor het elektronisch communiceren zijn voor een groot deel gereed. Nu ligt vooral de focus op organisatorische begeleiding en de implementatie van het gebruik. In het 3e kwartaal zijn meerdere mijlpalen gerealiseerd, waaronder de goedkeuring en de aansluiting op Mijn Overheid en een aantal aansluitingen (enkelvoudig) op de Landelijke Voorziening.

In het vierde kwartaal van 2016 hebben we een positief besluit ontvangen van de Rijksdienst voor Identiteitsgegevens (RvIG) dat we ook voor de BEL Combinatie als bewerker voor persoonsgegevens mogen optreden. Dit betekent dat we in de infrastructuur een aantal zaken enkelvoudig kunnen en mogen inrichten. In 2017 werken we hiervoor de plannen verder uit.

Het Informatiebeleidsplan is in 2016, samen met de visie Dienstverlening, definitief vastgesteld. Er wordt tot dusver gewerkt volgens de planning en binnen budget zoals in onderstaand plaatje is weergegeven.

Financiën

Baten/Lasten	Programmanaam	REK15	BEGR 16 PR	BEGR 16 NW	REK16	Saldo
Lasten	ICT	1.692.867	2.365.075	2.040.733	2.004.093	36.640
Baten	ICT	562.759	881.098	545.000	563.600	18.600
Eindtotaal		1.130.108	1.483.977	1.495.733	1.440.493	55.240

2.2.5. Algemene dekkingsmiddelen

Betreft saldo mutaties reserves.

Financiën

Baten/Lasten	Programmanaam	REK 15	BEGR 16 PR	BEGR 16 NW	REK 16	Saldo
Lasten	Algemene Dekkingsmiddelen	997.748	-	724.032	724.032	-
Baten	Algemene Dekkingsmiddelen	861.136	-	734.750	718.361	-16.388
Eindtotaal		-136.612	-	10.718	-5.671	-16.388

3. Paragrafen

3.1 Bedrijfsvoering

HRM

In het programma bedrijfsvoering zijn de activiteiten opgenomen die bij uitstek de samenwerking van de BEL-gemeenten tot uitdrukking brengen. De uitvoering van één HRM-beleid en beheer, het voeren van weliswaar vier administraties maar door één organisatieonderdeel, het bieden van juridische en inkoopondersteuning vanuit één punt en een gezamenlijke facilitaire ondersteuning. Vanuit dit programma wordt de noodzakelijke ondersteuning aangeboden, die de overige afdelingen in staat stelt hun taken naar behoren uit te voeren.

Instroom, uitstroom en mobiliteit

Eind 2016 bedraagt de personeelsbezetting 149,9 fte. De bezetting van medewerkers in loondienst laat een teruglopende tendens zien in 2016, die ook landelijk herkenbaar is. De doorontwikkeling van en investering in de organisatie en teams in 2016 hebben zichtbaar geleid tot meer beweging en mobiliteit, zowel intern als extern. In totaal was er in 2016 een uitstroom van 5,4 fte en een instroom van 4,9 fte. Een aantal medewerkers heeft een andere baan of opdracht binnen de BEL Combinatie gekregen, al dan niet tijdelijk.

De toegestane formatie van de BEL Combinatie is 170,53 fte. Ten opzichte van de werkelijke bezetting (149,9 fte) is er sprake van een vacatureruimte van ruim 20 fte ultimo 2016. In 2016 werkte de directieraad verder aan een flexibele organisatie die toekomstbestendig, wendbaar en professioneel is. Invulling van elke vacature wordt zorgvuldig afgewogen op toekomstige ontwikkelingen en korte termijn behoeften. Waar nodig wordt vacatureruimte toegevoegd aan het inhuurbudget.

Het beleid is altijd als eerste op zoek te gaan naar vast personeel wanneer een vacature structureel moet worden ingevuld. Soms lukt dat onvoldoende. De markt kan zeker in specifieke categorieën niet altijd die kwaliteit leveren die nodig is om de maatschappelijke opgaven te realiseren, waar de BEL Combinatie voor staat. Zodra dat wordt geconstateerd, wordt er gekozen voor inhuur.

Verzuim

Het verzuimpercentage over 2016 is 7,3%. Ten opzichte van het verzuimpercentage in 2015 (5,3 %) is het fors gestegen. De verklaring hiervoor zit vooral in langdurig verzuim met medische oorzaak, waarbij de organisatie weinig tot geen invloed heeft op verloop en duur. In 2016 is veel aandacht besteed aan verzuimbegeleiding en het terugdringen van kortdurend verzuim. Dit gebeurde onder andere door leidinggevendenden te trainen en een structureel overleg in te voeren tussen leidinggevendenden, directie en arbodienst.

Opleiding en ontwikkeling & het opleidingsbudget

In 2016 is samen met medewerkers, OR, coördinatoren nieuw opleidingsbeleid ontwikkeld. Alle opleidingsverzoeken zijn geïnventariseerd en gehonoreerd. Hierbij bleek het zowel om vakinhoudelijke als om persoonlijke en teamontwikkeling te gaan. Het opleidingsbudget is niet uitgeput. Dit komt omdat opleidingen/trainingen pas in 2017 starten, omdat trainingen doorlopen in 2017 of omdat voorrang is gegeven aan inhoudelijk werk boven opleiding. De directie spant zich in om samen met de leidinggevendenden in 2017 meer tijd en ruimte te creëren voor opleidingen.

Onderhoud functieboek

Eind 2015 is het onderhoud functieboek gestart. Dit onderhoud is opgestart omdat binnen de BEL Combinatie en de BEL-gemeenten nog circa 25 functies niet definitief waren vastgesteld en gewaardeerd. Begin 2017 wordt het onderhoudsproces – na instemming van het Algemeen Bestuur met de functiebeschrijvingen- vervolg met de functiewaardering.

Informatieplanning

Om de huidige ICT financieel in beeld te brengen is in het vierde kwartaal 2015 een onderzoek gestart door bureau Quarant. In datzelfde kwartaal is ook de Chief Information Officer (CIO) gestart met het analyseren van de huidige situatie om te komen tot een professionalisering van de Informatievoorziening en ICT. De analyse van beide (Quarant en CIO) richtte zich op de huidige en toekomstig gewenste situatie van de informatievoorziening.

Het werkveld van Informatie Management (IM) omvat zowel het beleid en kaders als de uitvoering van alle informatievoorzienings- en ICT-activiteiten. De dienstverlening aan interne en externe 'klanten' omvat de exploitatie, het beheer en de ontwikkeling (development) van de ICT Infrastructuur, werkplekken en applicaties. Daarnaast wordt ook gekeken naar het servicepunt en het projectmanagement voor ICT-projecten. Ook de dossiervorming en de toegankelijkheid van de documentaire informatie maakt onderdeel uit van IM. IM brengt hiermee de werelden van archivariissen, informatiespecialisten en ICT'ers bij elkaar en is daarmee in staat om goede en betrouwbare informatiehuishouding c.q. i-functie voor de BEL Combinatie in de komende jaren vorm te geven. Als uitgangspunt voor de dienstverlening wordt de strategische waarde 'operational excellence' gekozen, dat resulteert in een grotere efficiency, effectiviteit en klant-/gebruikerstevredenheid. Operational excellence is het minimaliseren van de operationele kosten: geld besparen. Het betekent efficiëntie, kwaliteit tegen de laagste kosten, en de hoogst mogelijke productiviteit.

De volgende samenvatting geeft een beeld van geconstateerde thema's met betrekking tot Informatievoorziening en ICT. Daarbij is opgenomen welke acties we ondernomen en wat de stand van zaken is.

Omschrijving situatie /item	Actie en stand van zaken
Quarant voert financiële analyse uit en stelt rapport op van haar bevindingen	• Constateringen zijn uitgewerkt in een bevindingenrapportage; • Er is structureel tekort geconstateerd. • CIO heeft route uitgezet om dit tekort om te buigen naar eenmalige extra investering. • Raadvoorstel voor eenmalige investering en structurele uitbreiding van het ICT budget is vastgesteld. • CIO heeft in 2016 gestuurd op het te behalen resultaat. Er zijn geen afwijkingen ten opzichte van de geplande activiteiten.
Beleidsplan	Het eerste concept is in het vierde kwartaal 2015 door de nieuwe CIO

Informatie en ICT	opgesteld. In het eerste kwartaal 2016 is deze voor een eerste review voorgelegd aan een selecte groep. Het nieuwe Beleidsplan Informatie en ICT is vastgesteld in het tweede kwartaal van 2016. Er is gestart met de implementatie van het beleid.
Contractbeheer	Het contractbeheer krijgt verder vorm. Medewerkers krijgen begeleiding bij de wijze waarop contractering kan/moet plaatsvinden. Ook zijn er protocollen die hierbij helpen. In 2017 vindt er nog een verdere integratie c.q. migratie gaan plaats. Mede in het kader van minder applicaties voor hetzelfde doel. In 2017 wordt verder gefinetuned hoe we nog beter kunnen contracteren. Er is al verschillende manieren bespaard doordat we contracten voordeliger konden afsluiten dan wel beëindigen.
Uitwijk	Geheel volgens de informatieplanning 2015 is de migratie van het uitwijkcentrum eind 2015 gerealiseerd. Voor de komende jaren wordt dit uitwijkcentrum gefinetuned, zodat het overeenkomt met de uiteindelijke gewenste situatie. Hierbij sluiten we aan bij de Baseline Informatiebeveiliging. Een van de items voor 2017 is dat we de PINK applicatie omgeving overbrengen naar het rekencentrum bij Pink Roccade. Dit doen we om de kwaliteitsvereisten te kunnen garanderen, vanwege de lagere kosten en omdat het beheer vereenvoudigd. Na de migraties wordt in het eerste kwartaal van 2017 de SAP omgeving gemigreerd naar Pink Cloud. De SAP omgeving wordt nu nog gehost wordt door DDG. Ook de andere infrastructuur die nu via DDG worden gehost verplaatsen we in 2017 naar Pink Cloud.
Complexiteit van Applicatieland-schap vereenvoudigen	De BEL Combinatie heeft meerdere identieke omgevingen in beheer. Op de diverse werkdomeinen wordt het aantal applicaties voor hetzelfde doel beperkt en gemigreerd. Hiermee besparen we structurele kosten en ICT projectinvesteringen eenmalig in plaats van 3 of 4. in het vierde kwartaal 2015 startte de migratie van de basisregistratie BAG van 3 naar 1 omgeving. Deze migratie verliep voorspoedig en is opgeleverd zoals gepland; aan het eind van het eerste kwartaal van 2016. Ook de implementatie van de samenwerkingsmakelaar (waarmee de BEL-gemeenten enkelvoudig kunnen aansluiten op de landelijke voorzieningen) is voorspoedig en zonder problemen gerealiseerd. In de zomermaanden van 2016 is de migratie Belastingen gerealiseerd. Ook deze verliep zonder problemen. Daarna is gestart met de voorbereidingen van de migratie voor Innen/Middelen en het aansluiten op de landelijke voorziening WOZ (de productie aansluiting is in het eerste kwartaal van 2017). Nadat Belastingen is gemigreerd moest er een maatwerkdeel worden geïmplementeerd. Een tijdelijke brug was nodig tussen de gemigreerde belastingomgeving en de nog niet gemigreerde middelen-innen omgeving. Hier zijn enkele problemen ontstaan die gaandeweg het vierde kwartaal van 2016 zijn opgelost. De migratie van Innen Middelen is goed verlopen en de migratie is gestart zoals gepland.

	Er is een business case opgesteld en aan de RvIG aangereikt met het verzoek voor burgerzaken ook de migratie van 3 naar 1 te mogen realiseren. De RvIG heeft positief besloten. Hierdoor kunnen nieuwe inrichtingen plaatsvinden die het applicatielandschap eenvoudiger maken. Dit zal zijn beslag krijgen in 2017.
Functioneel Beheer en Key users	Het Functioneel Beheer is in 2016 beter ingericht en taken en rollen zijn verduidelijkt. Er zijn nu ook key users benoemd. Functioneel Beheer en key users worden zich meer en meer bewust van hun rol. Diverse basis zaken zijn ook in kader van informatieveiligheid ingericht. Er is bijvoorbeeld per applicatie een autorisatieschema ingericht waardoor er sneller controles per kwartaal kunnen plaatsvinden op wijzigingen van personeel en hun bevoegdheden in die applicatie. Er is een digitale kluis geïmplementeerd om passwords van systemen in te beheren (niet meer ergens op een niet veilig plekje). Een training informatieveiligheid is gepland in het eerste kwartaal van 2017.
Documentaire informatievoorziening op orde en realisatie substitutie / vervanging	Om in de BEL Combinatie volledig elektronisch te kunnen communiceren is in 2016 gestart met het herordenen van de archivering van de gemeenten en de BEL Combinatie. Hiervoor zijn verschillende beleidsdocumenten vastgesteld (Archiefverordening, Besluit Informatiebeheer, Kwaliteitsmanagement handboek; Handboek vervanging, elektronische handtekening, wachtwoordbeleid, calamiteitenplan archiefbeheer en richtlijnen zaakgericht werken). De archiefinspectie heeft positief geadviseerd en de gemeenten en de BEL Combinatie hebben alle benodigde stukken hiervoor vastgesteld. Per januari 2017 kan en mag er volledige substitutie/vervanging worden toegepast. Daarnaast zijn de functioneel beheerders opgeleid en getraind, is het zaakstelsel gereorganiseerd en zijn key users opgeleid om mee te helpen bij de ondersteuning van het gebruik van het zaakstelsel. In 2017 worden verschillende processen herijkt en krijgt het volledig digitaal werken meer en meer zijn invulling. Met ingang van 1 januari 2017 start het volledig digitaal werken en kan er via de berichtenbox van Mijn Overheid ook al elektronisch worden gecommuniceerd. De uitrol naar de ideale situatie neemt langere tijd in beslag en is onderdeel van de roadmap 2017 en 2018.
Digitalisering bouwdoSSIers	De bouwdoSSIers zijn in 2016 zodanig voorbereid dat er na scanning (in 2017) ook voor de bouwdoSSIers archief wettelijke vervanging kan worden toegepast. Voor Blaricum zijn er 133.3 strekkende m bouwdoSSIers materieel bewerkt (verwijderen van materiële onrechtmatigheden = nietjes, paperclips, zippels enz.) en het ordenen van de bouwdoSSIers volgens vooraf opgegeven tab stroken). Het digitaliseren en meta dateren wordt in 2017 uitgevoerd.

Informatieveiligheid

Het in 2014 door het Dagelijks Bestuur en de colleges vastgestelde Informatiebeveiligingsbeleid richt zich op 3 pijlers:

- beschikbaarheid / continuïteit: het zorgen voor het beschikbaar zijn van informatie en

informatieverwerkende bedrijfsmiddelen op de juiste tijd en plaats voor de gebruikers;

- exclusiviteit / vertrouwelijkheid/privacy: het beschermen van informatie tegen kennisname en mutatie door onbevoegden. Informatie is alleen toegankelijk voor degenen die hiertoe op basis van de interne en externe regelgeving geautoriseerd zijn;
- integriteit / betrouwbaarheid: het waarborgen van de correctheid, volledigheid, tijdigheid en controleerbaarheid van informatie en informatieverwerking.

Met betrekking tot het 'InformatieBeveiligingsplan' en het 'Beleidsplan Informatie en ICT 2016 en verder' van de BEL Combinatie zijn verschillende projecten en activiteiten in gang gezet. Deze hebben als doel om diverse protocollen, beleidsafspraken en overige activiteiten te actualiseren en implementeren. De wetgeving is sinds 1 januari 2016 veranderd en de BEL Combinatie is net als andere gemeenten sinds 2015 (wetende van de komst van deze wetswijziging) druk bezig met het in beeld brengen van de risico's en het bedenken en implementeren van structurele maatregelen.

De Chief Information Security Officer (CISO) heeft in 2016, samen met de CIO, diverse activiteiten op gebied van informatiebeveiliging uitgezet en geïmplementeerd. Een aantal daarvan is gericht op bewustwording (Hoe ga je op een veilige manier om met informatie?). Hieronder volgen enkele aandachtsgebieden met de behaalde resultaten/stand van zaken.

Omschrijving situatie /item	Actie en stand van zaken
Informatiebeveiligingsbeleid onderhouden	Het informatiebeveiligingsbeleid is vastgesteld en wordt jaarlijks bijgesteld en onderhouden. Sinds eind 2015 is een tweewekelijks overleg tussen CISO en CIO om informatiebeveiligingszaken te borgen. Via de IBD zijn we goed aangesloten op de laatste ontwikkelingen.
GAP Analyse	De voorbereidingen voor de GAP Analyse zijn door CISO uitgevoerd. De analyse zelf wordt gedaan door een projectgroep in het eerste kwartaal van 2017.
Bewerkersovereenkomsten	Sinds april 2016 is er een format 'bewerkersovereenkomst' ontwikkeld, waarin afspraken op maat gemaakt worden met leveranciers/dienstverleners die privacygevoelige data verwerken. Er zijn afgelopen jaar ook diverse bewerkersovereenkomsten vastgesteld met verschillende leveranciers. In het eerste kwartaal van 2017 worden alle contracten doorgelicht en bewerkersovereenkomsten opgesteld waar dat nodig is en nog niet gerealiseerd was. Bestaande bewerkersovereenkomsten worden herijkt naar nieuwste wetgeving. De bewerkersovereenkomst gaat ook onderdeel uitmaken van de inkoopvoorwaarden.
Geautomatiseerde gegevens uitwisselen	Met Pink Roccade en onze ICT-ondersteuner Fencer BV zijn flinke stappen gemaakt voor onder andere het digitaliseren van het waarderings-, heffings- en inningstraject. Dit is inclusief veilige automatische dataverwerking. Begin 2017 wordt dit afgerond. Ook voor andere uitwisselingen lopen activiteiten.
Incidentproces (bijna) beveiligingsincidenten	In 2016 is het registratie- en afhandelingsproces voor (bijna) beveiligingsincidenten ingericht en in gebruik genomen. Zo worden incidenten en daarop genomen maatregelen systematisch vastgelegd. Dit heeft als doel om toekomstige incidenten waar mogelijk te

	voorkomen en over deze incidentafhandeling te kunnen rapporteren aan directie en bestuurlijk verantwoordelijken.
Agressiebeleid	Met Team HRM is in 2016 het agressiebeleid geactualiseerd. Werkprocessen zijn uitgewerkt en de implementatie van het beleid is voorbereid. Doel van het agressiebeleid is om medewerkers beter te leren omgaan met agressief gedrag van anderen. Ook wil de organisatie leren van dit type incidenten om ze, waar mogelijk, te kunnen voorkomen of de negatieve gevolgen ervan te beperken. Eind 2016 is gestart met de implementatie die in het eerste kwartaal van 2017 wordt afgerond.
Gegevensbeheer en privacy	Er wordt in het eerste/tweede kwartaal van 2017 een team gegevensbeheer geformeerd, waarin alle gegevensbeheerders met elkaar gaan samenwerken. Hiermee verwachten we gegevensuitwisseling veilig(er) in te richten. Er wordt ook een privacyfunctionaris benoemd.
Functioneel Beheerders en key users	Zo'n 40 medewerkers uit de organisatie hebben een rol/taak als Functioneel Beheerder en of key user. Met de Functioneel Beheerders is gedurende 2016 een tweewekelijks overleg met CISO en CIO. Tijdens dit overleg wisselen we met elkaar informatie uit met betrekking tot informatie en informatiebeveiliging. Een verplichte tweedaagse informatiebeveiligingstraining is gepland in het eerste kwartaal van 2017. Ook zijn er afspraken gemaakt over: - het beheer van autorisaties voor applicaties, - controles op gebruikers die bepaalde autorisaties hebben (zijn die nog actueel) - controles of alle functioneel beheerders opgeleid zijn voor gebruik van incidentenbeheer en wijzigingenbeheer. Dit wordt ook vastgelegd in een speciaal registratiesysteem.
Mogelijk datalek	In het vierde kwartaal van 2016 werden we geconfronteerd met een mogelijk datalek. Iedereen is geschrokken van het feit dat er een mogelijk datalek heeft kunnen ontstaan. Het incident is op de juiste wijze (conform regelgeving en adviezen van de IBD en de Autoriteit Persoonsgegevens) opgepakt en maatregelen die al werden geïmplementeerd, zijn en worden versneld uitgerold.
Zelfevaluatie BRP en Reisdocumenten	Door auditors van bureau Panteia zijn in opdracht van de Rijksdienst voor Identiteitsgegevens de zelfevaluaties beoordeeld. Geconstateerd is dat de kwaliteitsbewuste werkwijze van het vakteam Burgerzaken binnen de BEL Combinatie kan worden beschouwd als 'best practice'. Er is vastgesteld dat er een uitstekende inrichting en opvolging van de werkprocessen en procedures en instructies is.

Voortgang investeringsprojecten

Af te sluiten investeringen jaarrekening 2016

Interne order	Omschrijving	raming t/m 2015	besteed t/m 2015	besteed 2016	begrotings- wijziging	restant krediet
72500010	Tractie Mitsubishi/Mercedes en VW	305.000		370.187	65.187	0
72500011	Rioned-aanhanger	21.000		16.740	-4.260	0
72600045	Oplaadpunten 2016	10.000		16.865	6.865	0
72700086	Digid audit (vervangingsplan)	15.000	14.100	0	-900	0
72700105	4e makelaar	45.000		46.573	1.573	0
72700108	Berichtenbox	14.500		14.500	0	0
72700109	ICT werkplekken 2016	71.750		48.552	-23.198	0
72700110	Servers en storage 2016	16.500		11.695	-4.805	0
72700111	Mobiele telefonie 2016	17.500		10.999	-6.501	0
72700112	Generieke software 2016	26.500		49.147	22.647	0
72700113	Netwerk en datacommunicatie 2016	2.000		14.805	12.805	0
72700114	Faciliteiten 2016	25.000			-25.000	0
	Totaal	569.750	14.100	600.063	44.413	0

Lopende investeringen 2016

Interne order	Omschrijving	raming t/m 3e kwartaal rapportage	besteed t/m 2015	besteed 2016	begrotings- jaar-rekening 2016	restant krediet	Reden aanvraag
72300010	Aanpassen waterafvoer dak	31.000		13.400	0	17.600	Aanpassing BEL kantoor
72300011	Verbeteren afwatering binnentuinen	43.500			0	43.500	Aanpassing BEL kantoor
72300012	Maaiveld 20 cm te hoog	115.500			0	115.500	Aanpassing BEL kantoor
72300013	Herstrating entree/parkeerplaats	30.400		12.165	0	18.235	Aanpassing BEL kantoor
72300014	Brandmeld installatie	29.900			0	29.900	Aanpassing BEL kantoor
72300015	Diverse klimaat aanpassingen	47.000		20.000	0	27.000	Aanpassing BEL kantoor
72300016	Dak ontluchting	15.000			0	15.000	Aanpassing BEL kantoor
72600046	Zonnepanelen BEL-kantoor	0		158.211	185.000	26.789	
72700072	Antw4 Projectman en verst. Ext.samenw.	115.000	92.674	0		22.326	
72700073	BGT+	398.507	378.410	15.730	0	4.367	
72700080	Beveiligingsplan ICT	20.000	17.588	0		2.413	
72700087	BAG WOZ def fase 2	30.000	19.005	0		10.995	
72700090	Centr GEO magazijn en Geo Viewer	50.000	31.692	12.532		5.776	
72700091	Migratie websites jaarschijf 2015	50.000	20.737	6.216		23.047	
72700098	Bag de Baas	100.000	51.655	40.554		7.791	
72700100	WABO SquitXO fase 2	20.000	6.338	0		13.663	
72700104	Inktvraat aktes	15.000		170	0	14.830	Investeringsplanning jaarschijf 2015
72700106	I-Burgerzaken 1 gemeente fase 1	70.000		55.622	0	14.378	Investeringsplanning jaarschijf 2015
72700107	Kaarten leestafel	10.000			0	10.000	Investeringsplanning jaarschijf 2015
72700115	eHRM 2016	40.000		32.770	0	7.230	Informatieplan automatisering 2016
72700116	Samenvoegen belastingen (ICT)	115.000		99.339	0	15.661	Harmonisaties financiële administr. en belastingen (investeringspl.2016)
72700117	KOFAX	50.000		40.488	0	9.512	Informatieplan automatisering 2016
72700118	Samenvoegen financiën (ICT)	50.000		50.000	0	0	Harmonisaties financiële administr. en belastingen (investeringspl.2016)
72700119	Koppelingen nieuwe makelaar	0		60.000	60.000	0	Informatieplan automatisering 2016
72700120	Conversie Civision Innen	0		150	35.000	34.850	Harmonisaties financiële administr. en belastingen (investeringspl.2016)
	Totaal	1.445.807	618.099	617.347	280.000	490.361	

3.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In deze paragraaf staat de vraag centraal in hoeverre de BEL Combinatie in staat is om al dan niet structurele financiële tegenvallers op te vangen zonder dat dit ten koste gaat van de bestaande dienstverlening.

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de weerstandscapaciteit – zijnde de middelen en mogelijkheden waarover de gemeenschappelijke regeling beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken – en de risico's die niet op een andere wijze zijn ondervangen. Het minimaal aan te houden weerstandsvermogen is afhankelijk van de grootte van de gemeente, de te onderkennen financiële risico's en het reserve- en voorzieningenbeleid (BBV, artikel 11).

Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen en mogelijkheden om niet begrote kosten, die onverwachts en substantieel zijn, te dekken. Hierbij kan onderscheid worden gemaakt tussen incidentele en structurele weerstandscapaciteit.

De BEL Combinatie kent zelf geen belastingen als inkomsten, dus is er ook geen sprake van onbenutte belastingcapaciteit (anders dan bij de drie deelnemende gemeenten).

Voorts is de algemene bedrijfsreserve per 31-12-2016 € 334.920. Evenmin is sprake van stille reserves en een geraamd bedrag onvoorzien. De weerstandscapaciteit is derhalve € 334.920.

Risico's

De BEL Combinatie kent een aantal risico's. De belangrijkste risico's staan hieronder vermeld:

Deelnemende Gemeenten

Op grond van artikel 29 (over uittreding) van de Gemeenschappelijke Regeling BEL Combinatie kan het college en de burgemeester van elke deelnemende gemeente, na vooraf verkregen instemming van de raad van die gemeente, besluiten dat de deelneming aan deze regeling wordt opgezegd. De raden van de overige gemeenten worden over de besluiten geïnformeerd. Een dergelijk besluit kan voor de eerste keer worden genomen zes jaar na het besluit tot deelname aan/toetreding tot deze regeling. Er is daarom sinds 2014 het risico van uittreden van één van de deelnemers. Het (financiële) risico wordt enigszins beperkt, doordat de daadwerkelijke uittreding pas twee jaar na het jaar van besluitvorming in werking treedt. Het betreffende risico wordt ook als niet heel groot beoordeeld, doordat de consequenties van uittreding voor de uittreder aanzienlijk zijn en om die reden niet snel genomen zal worden. Het risico is echter ook niet nihil, gezien de politiek-bestuurlijke discussies die nu gevoerd worden rond de bestuurskrachtmetingen, de niet vrijblijvende samenwerking met Huizen en een mogelijke arhi-procedure (arhi = wet algemene regels herindelingen, waarin onder andere de te nemen stappen en verantwoordelijkheden met betrekking tot de voorbereiding van en besluitvorming over gemeentelijke herindelingen staan opgenomen).

Weerstandsvermogen

De weerstandscapaciteit bedraagt € 334.920. De kwantificering van de hierboven aangegeven risico's is nihil.

Het Dagelijks Bestuur van de BEL Combinatie heeft in december 2015 de notitie omvang weerstandsvermogen vastgesteld. Daarbij is bepaald dat voor de hoogte van het weerstandsvermogen een ondergrens van 2% van de omzet geldt. Dit komt neer op een bedrag van circa € 334.000. In geval van positieve rekeningresultaten van de BEL Combinatie mag dit aangevuld worden tot een maximum van 5% van de omzet.

De BEL Combinatie is een gemeenschappelijke regeling van de drie gemeenten Blaricum, Eemnes en Laren. Wanneer er sprake is van onvoldoende weerstandsvermogen wordt een beroep gedaan op de weerstandscapaciteit van de drie BEL gemeenten, zoals in de programmabegroting 2016 van deze gemeenten is opgenomen.

3.3 Onderhoud kapitaalgoederen

De BEL Combinatie heeft het onderhoud voor drie gebouwen.

De professionalisering van het gemeentelijk Vastgoed is in 2016 volle gang gezet. Het opstellen van de nieuwe Meer Jaren Onderhoud Plannen (MJOP's) en Jaarlijkse Onderhoud Plannen (JOP's) is uitbesteed aan een nieuwe externe partij. Alle panden zijn opnieuw geschouwd en er heeft een nulmeting plaatsgevonden. Eind Q1 2017 is de definitieve oplevering van de cijfers. Intern dient daarna nog een financiële vertaalslag gemaakt te worden. Het gaat dan om:

1. Nieuw begrotingsbedrag jaarlijks onderhoud;
2. Herberekening componentenbenadering BEL Kantoor;
3. Inzicht in achterstallig dan wel uitgesteld onderhoud.

BEL Kantoor

De BEL Combinatie is sinds februari 2009 gehuisvest in het nieuwe pand in Eemnes.

Op dat moment heeft de overdracht van de bestuursvleugel aan de gemeente Eemnes plaatsgevonden voor een bedrag van € 1.045.000.

Er is in 2016 sprake geweest van een vrijval van de onderhoudsvoorziening BEL kantoor vanwege het overstappen naar de componentenbenadering.

Het saldo van deze voorziening bedraagt per eind 2016 € 0,00.

Gemeentewerf

De BEL Combinatie is eigenaar van het pand van de Buitendienst.

Er is in 2016 sprake geweest van een vrijval van de onderhoudsvoorziening Gemeentewerf vanwege het overstappen naar de componentenbenadering.

Het saldo van deze voorziening bedraagt per eind 2016 € 0,00.

Wijkpost Bijvanck

De BEL Combinatie is eigenaar van de Wijkpost Bijvanck.

Er is in 2016 sprake geweest van een vrijval van de onderhoudsvoorziening Wijkpost Bijvanck vanwege het overstappen naar de componentenbenadering.

Het saldo van deze voorziening bedraagt per eind 2016 € 0,00.

3.4 Financiering

In het treasurystatuut staat beschreven hoe de BEL Combinatie met beleggingen en leningen omgaat.

De belangrijkste doelstellingen zijn:

- het beschermen van de organisatie tegen ongewenste financiële risico's
- het aantrekken van gelden tegen zo laag mogelijke kosten en aanvaardbare condities
- het optimaliseren van het renteresultaat.

Financieringsbehoefte

In 2016 zijn geen nieuwe langlopende leningen aangetrokken. De tijdelijke financieringsbehoefte die er soms is, wordt ingevuld door middel van rekening courant en/of kasgeldleningen.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet heeft tot doel de renterisico's op kortlopende (opgenomen) geldleningen te beperken. Jaarlijks wordt door het ministerie aangegeven, welk bedrag een gemeente mag financieren met kortlopende geldleningen: de kasgeldlimiet. Het betreft een percentage (8,2%) van het totaal van de begroting. Voor de BEL Combinatie is dat € 1,6 miljoen euro.

Indien deze kasgeldlimiet structureel wordt overschreden dient de kortlopende schuld omgezet te worden in een langlopende schuld.

Voor de BEL Combinatie is dit risico eigenlijk niet aanwezig, omdat de meeste uitgaven vrijwel direct via de verrekening van de uren worden gedekt. Op balansdatum 31-12-2016 was sprake van een tijdelijke overschrijding van de netto vlottende schuld.

Renterisiconorm

Om ongewenste financiële gevolgen van rentewijzigingen te beperken wordt door het ministerie ook jaarlijks een renterisiconorm aangegeven. De renterisiconorm is 20% van het begrotingstotaal (circa € 5 miljoen). Dit is het maximale bedrag van de totale vaste schuld (minus verstrekte leningen) waarvan de rente herzien mag worden in het lopende jaar.

De uitkomst hiervan mag niet overschreden worden, zodat er een spreiding van de opgenomen leningen en daarmee de renterisico's ontstaat. Door de financieringsstructuur via de uren, hoeft er nauwelijks geld te worden geleend. De enige echt grote lening is de lening voor de nieuwbouw. De renterisiconorm is in 2016 dan ook niet overschreden.

Risicobeheer beleggingen

De BEL Combinatie heeft geen beleggingen. In principe zouden er nauwelijks overtollige liquiditeiten moeten zijn, omdat alle kosten vergoed worden door de gemeenten.

Slechts indien de investeringen of uitgaven achterlopen bij de planning kan er tijdelijk geld beschikbaar zijn. Het is niet de bedoeling om dit te gaan beleggen, hooguit wordt het kortstondig op een depositorekening geplaatst.

Leningenportefeuille

De lening portefeuille is per 31 december 2016 als volgt opgebouwd:

Leningbedrag	Omschrijving	Looptijd	laatste aflossing	Rente	Stand per 01/01	opnames in het jaar	betaalde rente	werkelijke rente	Aflossing	Stand per 31/12
€ 17.000.000	BNG 40.103044	40	1-4-2048	4,755%	€ 14.025.000	€ -	€ 656.784	€ 651.732	€ 425.000	€ 13.600.000
€ 2.500.000	BNG 40.103347	10	17-1-2018	4,18%	€ 750.000	€ -	€ 23.513	€ 20.900	€ 250.000	€ 500.000
€ 3.000.000	BNG 40.104398	10	2-7-2019	3,83%	€ 1.200.000	€ -	€ 45.960	€ 51.705	€ 300.000	€ 900.000
Totaal					€ 15.975.000	€ -	€ 726.257	€ 724.337	€ 975.000	€ 15.000.000

Wet Hof

Huisbankier BNG voldoet aan de wet HOF.

Ratings:

Aaa door Moody's,

AAA door Standard & Poor's and

AA+ door Fitch.

3.5 Overige paragrafen

Overige paragrafen (zoals paragraaf Verbonden Partijen) zijn voor de BEL Combinatie niet van toepassing.

Sinds 1 januari 2008 zijn de taken voor het opleggen van de lokale heffingen gemandateerd aan de BEL Combinatie. Verantwoording en verwerking van deze baten vindt rechtstreeks plaats in de administratie van de betreffende gemeente.

Er is geen sprake van partijen waarmee de BEL Combinatie zich privaat- of publiekrechtelijk verbonden heeft én waar de BEL Combinatie een bestuurlijk én een financieel belang in heeft.

Sinds 1 januari 2008 zijn de taken op het gebied van het grondbeleid van de gemeenten gemandateerd aan de BEL Combinatie. Verantwoording van de hieraan gerelateerde baten en lasten vindt rechtstreeks plaats in de administratie van de betreffende gemeente

4. Jaarrekening

4.1 Balans

	2016	2015
Activa		
<u>Vaste activa</u>		
<u>Materiële vaste activa</u>		
Investerings met economisch nut	18.474.700	18.116.360
<u>Totaal vaste activa</u>	<u>18.474.700</u>	<u>18.116.360</u>
<u>Vlottende activa</u>		
<u>Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar</u>		
Vorderingen op openbare lichamen	586.838	657.498
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	6.826	
Debiteuren	6.196	3.537
	<u>599.860</u>	<u>661.035</u>
<u>Liquide middelen</u>		
Kas-, bank- en girosaldi	249.949	1.504.834
Overlopende activa	466.655	281.767
<u>Totaal vlottende activa</u>	<u>1.316.464</u>	<u>2.447.636</u>
-		
<u>Totaal activa</u>	<u>19.791.164</u>	<u>20.563.996</u>

	2016	2015
Passiva		
<u>Vaste passiva</u>		
<u>Eigen vermogen</u>		
Algemene Reserve	334.920	-
Bestemmingsreserves	870.986	841.205
Rekeningresultaat voor bestemming	585.046	359.032
	<i>1.790.952</i>	<i>1.200.237</i>
<u>Voorzieningen</u>		
Voorziening gemeentewerf	-	170.897
Voorziening BEL kantoor	-	486.067
Voorziening Wijkpost Bijvanck	-	9.845
	-	666.809
<u>Vaste schulden met een rentetypische looptijd gelijk of langer dan 1 jaar</u>		
BNG	15.000.000	15.975.000
<u>Totaal vaste passiva</u>	<u>16.790.952</u>	<u>17.842.046</u>
<u>Vlottende passiva</u>		
<u>Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar</u>		
Overige schulden	1.070.746	774.969
Schulden aan kredietinstellingen	744.370	-
	1.815.115	774.969
<u>Overlopende passiva</u>	1.185.097	1.946.981
<u>Totaal vlottende passiva</u>	<u>3.000.212</u>	<u>2.721.950</u>
<u>Totaal passiva</u>	<u>19.791.164</u>	<u>20.563.996</u>

4.2 Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening

4.2.1 Baten en lasten op economische categorie

BEL Combinatie 2016

Cat.	Omschrijving	Realisatie 2015	Primair begroot 2016	Begroot (na wijz.) 2016	Realisatie 2016	Saldo 2016
	Lasten					
1.0	Salarissen	9.627.613	10.487.744	10.490.684	9.402.826	1.087.858
2.0	Rente en afschrijvingen	1.822.195	2.186.812	1.936.684	1.625.023	311.661
3.0	Personeel derden	2.052.887	637.000	817.000	2.588.120	-1.771.120
3.1	Energie	124.479	165.000	132.000	115.720	16.280
3.3	Duurzame goederen	15.949	17.500	19.500	27.258	-7.758
3.4	Goederen en diensten	3.207.705	3.096.579	4.251.726	3.992.207	259.519
6.0	Dotatie voorzieningen	99.990	79.000	69.000	69.000	0
6.1	Kapitaallasten	1.923.152	0	1.936.686	1.727.224	209.462
	Totaal Lasten	18.873.970	16.669.635	19.653.280	19.547.378	105.902
	Baten					
2.1	Ontvangen rente	121	0	0	8.180	-8.180
3.0	Vergoeding voor personeel	80.450	21.600	0	270.081	-270.081
3.2	Huren en pachten	118.673	120.000	54.213	54.213	0
3.3	Duurzame goederen	7.000	0	0	275	-275
3.4	Goederen en diensten	851.209	638.000	638.000	629.939	8.061
3.4	Verrekeningen gemeenten	15.605.183	15.553.938	16.713.664	16.713.669	-5
6.0	Onttrekking voorzieningen	5.296	0	300.000	734.512	-434.512
6.1	Kapitaallasten	1.923.152	-	1.936.685	1.727.224	209.461
	Totaal Baten	18.591.084	16.333.538	19.642.562	20.138.093	-495.531
	Gerealiseerde totaal van saldo van baten en lasten	136.614	-336.098	-10.718	590.715	601.433
	Mutatie reserves	222.418	336.098	10.718	-5.670	16.388
	Gerealiseerde resultaat	359.032	0	0	585.045	585.045

De presentatie van baten en lasten op economische categorie is exclusief economische categorie 6.2 interne doorbelastingen.

4.2.2 Recapitulatie baten en lasten per programma

Baten/Lasten	Programma	Programmanaam	REK 15	BEGR 16 PR	BEGR 16 NW	REK 16	Saldo
Lasten	1	Dienstverlening	7.897.298	7.208.227	7.622.759	7.946.613	-323.855
	2	Doorontwikkeling	-	-	530.000	411.513	118.487
	3	ICT	2.619.419	2.365.075	2.895.663	2.725.898	169.765
	4	Bedrijfsvoering	8.357.254	7.096.333	8.604.858	8.463.354	141.505
	5	Algemene Dekkingsmiddelen	997.748	-	724.032	919.919	-195.887
Totaal Lasten			19.871.719	16.669.635	20.377.312	20.467.297	-89.985
Baten	1	Dienstverlening	14.069.506	13.481.170	13.823.645	14.261.793	438.148
	2	Doorontwikkeling	-	-	-	-	-
	3	ICT	562.759	881.098	545.000	563.600	18.600
	4	Bedrijfsvoering	4.378.318	2.307.368	5.273.917	5.312.700	38.783
	5	Algemene Dekkingsmiddelen	861.136	-	734.750	914.249	179.499
Totaal Baten			19.871.719	16.669.636	20.377.312	21.052.342	675.030
Eindtotaal			0	-1	-	585.045	585.045

De presentatie van baten en lasten op economische categorie is exclusief economische categorie 6.2 interne doorbelastingen.

4.3 Waarderingsgrondslagen

Waarderingsgrondslagen algemeen

De BEL Combinatie is een gemeenschappelijke regeling. Het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV) is van kracht. Voor zover niet anders vermeld zijn activa en passiva gewaardeerd tegen nominale waarde.

Waarderingsgrondslagen activa

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgingprijs verminderd met de afschrijvingen. Afschrijving vindt plaats op basis van de verwachte levensduur. Op grond wordt niet afgeschreven. Met ingang van 1-1-2015 wordt de annuïtaire afschrijvingsmethode toegepast. Het Algemeen Bestuur van de BEL Combinatie heeft op 16-2-2016 de nieuwe financiële verordening BEL Combinatie 2015 vastgesteld (met ingangsdatum 1-1-2015), waarin de nieuwe afschrijvingsmethode één van de wijzigingen is. Het feit dat in het begin minder en daarna juist méér wordt afgeschreven sluit beter aan bij de feitelijke waardeontwikkeling van de activa.

Activa met een verkrijgingsprijs van minder dan € 10.000,- worden niet geactiveerd, uitgezonderd gronden en terreinen. Deze laatst genoemden worden altijd geactiveerd. Het activeren en afschrijven van vastgoed vindt plaats op basis van de componentenbenadering.

De materiële vaste activa worden annuïtair afgeschreven in maximaal:

- a. 50 jaar: Kantoor BEL Combinatie;
- b. 40 jaar: kantoren en bedrijfsgebouwen;
- c. 25 jaar: renovatie kantoren en bedrijfsgebouwen;
- d. 15 jaar: technische installaties in bedrijfsgebouwen; sneeuwploegen; aanhangwagens; trekkers.
- e. 10 jaar: veiligheidsvoorzieningen bedrijfsgebouwen; telefooninstallaties; kantoormeubilair; aanleg tijdelijke terreinwerken; nieuwbouw tijdelijke bedrijfsgebouwen en kantoren;
- f. 10 jaar: zware transportmiddelen\voertuigen; opzetstrooiers;
- g. 8 jaar: lichtere transportmiddelen\voertuigen;
- h. 7 jaar: veegmachines.
- i. 6 jaar: grasmaaiers.
- j. 5 jaar: motorvoertuigen, personenauto's; automatisering; software; schuiten
- k. Op gronden en terreinen wordt niet afgeschreven.

De termijnen zoals vermeld in de bijlage afschrijvingsbeleid bij deze verordening zijn richtinggevend / indicatief. Op deze termijnen kan, voorzien van een degelijke onderbouwing, bij besluit van het Dagelijks bestuur worden afgeweken.

Bij de vaste activa BEL Kantoor en Gemeentewerf worden restwaarden van 20% van de WOZ waarde per peiljaar 2014 gehanteerd.

Vlottende activa

De vorderingen en liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Waarderingsgrondslagen passiva

Eigen vermogen

Voor zover gelden nodig zijn voor een specifiek doel zijn deze opgenomen in een bestemmingsreserve. De algemene reserve vormt het financieel weerstandsvermogen voor het opvangen van financiële risico's en onvoorziene ontwikkelingen in de bedrijfsvoering.

Voorzieningen

Onder de voorzieningen zijn opgenomen de op het moment van opstellen van de jaarrekening voorzienbare verplichtingen, verliezen en/of risico's, voor zover de omvang hiervan redelijkerwijs is in te schatten. Daarnaast zijn er voorzieningen ter egalisatie van de onderhoudskosten aan gebouwen.

Langlopende schulden

Onder langlopende schulden zijn begrepen schulden met een oorspronkelijke looptijd van een jaar en langer.

Vlottende passiva

Schulden met een looptijd van korter dan een jaar maken deel uit van de vlottende passiva.

Resultaatbepaling

De lasten en baten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Alle lasten en baten die betrekking hebben op het boekjaar en ten tijde van het opstellen van de jaarrekening bekend zijn, worden in het betreffende verslagjaar verwerkt.

Verliezen worden genomen op het moment dat deze bekend zijn. Baten worden genomen als deze als gerealiseerd kunnen worden beschouwd.

4.4 Toelichting op de balans

4.4.1 Activa

Vaste activa

De BEL Combinatie heeft alleen investeringen met economisch nut en geen investeringen met maatschappelijk nut. De specificatie van de materiële vaste activa is:

	31-12-2015	31-12-2016
A Gronden en terreinen	1.973.329	1.973.329
B Bedrijfsgebouwen	13.462.200	13.412.317
C Vervoermiddelen	406.846	738.514
D Machines, apparaten en installaties	42.191	211.496
E Overige materiële activa	2.231.794	2.139.044
Totaal	<u>18.116.360</u>	<u>18.474.700</u>

Het verloop van de vaste activa kan als volgt worden weergegeven:

	Boekwaarde 31-12-2015	Investerings 2016	Afschrijvingen 2016	Desinvesteringen 2016	Duurzame waardeverminderingen 2016	Boekwaarde 31-12-2016
A	1.973.329	-	-	-	-	1.973.329
B	13.462.200	58.447	108.331	-	-	13.412.317
C	406.846	407.400	55.259	20.473	-	738.514
D	42.191	175.076	5.771	-	-	211.496
E	2.231.794	639.766	730.872	1.644	-	2.139.044
	<u>18.116.360</u>	<u>1.280.689</u>	<u>900.232</u>	<u>22.117</u>	<u>-</u>	<u>18.474.700</u>

Toelichting op de cijferanalyse ten opzichte van 2015:

- A Gronden en terreinen: geen mutaties.
- B Bedrijfsgebouwen: er is sprake van een verbouwing bij burgerzaken, aanpassingen in de waterafvoer van het dak, herbestrating parkeerplaats en entree en diverse klimaataanpassingen.
- C Vervoermiddelen: aanschaf vervoermiddelen door de buitendienst.
- D Machines, apparaten en installaties: aanschaf zonnepanelen en oplaadpunten.
- E Overige materiële vaste activa: bijna alle investeringen zijn ICT gerelateerd. Het gaat om de digitalisering van de dienstverlening, de basisregistraties en investeringen in software en hardware.

Voor een nadere toelichting op de investeringen wordt verwezen naar 4.1 paragraaf Bedrijfsvoering.

Flottende activa

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Het saldo van de vorderingen per 31 december 2016 bestaat ad € 264.686 voor het overgrote deel uit vorderingen op de BEL-gemeenten. Het saldo van de overige vorderingen en de aard van de debiteuren geeft geen aanleiding om een voorziening 'dubieuze debiteuren' te vormen.

Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen van de BEL Combinatie ad € 249.949 heeft voornamelijk betrekking op het saldo van de bankrekeningen van de BEL Combinatie. Onderdeel van dit saldo is tevens een klein bedrag in de kassen van publiekszaken, bij de werf en de kantine. In het onderstaande overzicht wordt de benutting van het drempelbedrag schatkistbankieren weergegeven.

Overzicht schatkistbankieren

De rekening-courantverhouding met het Rijk betreft het saldo van de verplicht aan te houden bankrekening bij het Rijk (Ministerie van Financiën) op grond van het schatkistbankieren. Dit is ingegaan vanaf december 2013. In het kader van schatkistbankieren is het verplicht een overzicht op te nemen, waarin per kwartaal blijkt wat de benutting van de drempelbedragen is. Voor de BEL Combinatie is dit € 250.000 (1).

Uit onderstaand overzicht blijkt dat het verloop van de liquiditeiten in 2016 een wisselend beeld laat zien, waarbij blijkt dat het drempelbedrag gemiddeld in de laatste twee van de vier kwartalen overschreden is (2). Dit wordt veroorzaakt doordat het saldo op de betaalrekening van de BEL-combinatie fors fluctueert, met name in het kader van verrekeningen met de gemeenten en de salariskosten. Het sturen op een banksaldo dat niet uitkomt boven de € 250.000 is complicerend omdat de bedragen van betalingen en ontvangsten vaak hoger zijn.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
BELcombinatie		Verslagjaar		2016	
(1)	Drempelbedrag	250			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	707	397	166	53
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	-	-	84	197
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	457	147	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
		Verslagjaar		2016	
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	25.000			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	25.000			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
(1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van €250.000	Drempelbedrag	250			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	63.630	36.121	15.229	4.832
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	707	397	166	53

Overlopende activa

Het saldo van de overlopende activa bestaat op 31 december 2016 uit:

Vooruitbetaalde bedragen	€ 380.786
Nog te ontvangen bedragen	€ 57.216
Waarborgsommen	€ 14.765
Burgerzaken	€ 9.686
Voorraad eigen verklaringen burgerzaken	€ 3.583
Overig	€ 618
Totaal	€ 466.655

4.4.2 Passiva

Vaste passiva

Reserves

De ontwikkeling van de reserves over 2016 is onderstaand weergegeven:

Omschrijving	Saldo 01-01-2016	Mutaties 2016	Aanwending 2016	Mutaties bestemming resultaat 2015	Saldo 31-12-2016
Algemene reserve	0	160.888	-185.000	359.031	334.919
Te bestemmen resultaat 2015	359.031	0	0	-359.031	0
Te bestemmen resultaat 2016	0	585.046	0	0	585.046
Bestemmingsreserve ICT	0	400.000	0	0	400.000
Bestemmingsreserve kapitaallasten	830.317	0	-359.330	0	470.986
Reserve Afvloeiing personeel	10.888	-10.888		0	0
Totaal Reserves	1.200.236	1.135.046	-544.330	-	1.790.951

Algemene reserve

Het verloop van de Algemene reserve over 2016 is:

Saldo algemene reserve 1-1-2016	€ 0
Onttrekking in 2016	€ 185.000
Toevoeging in 2016	€ 519.919
Saldo bedrijfsreserve 31-12-2016	€ 334.919

Te bestemmen resultaat

Het verloop van Te bestemmen resultaat over 2016 is:

Saldo te bestemmen resultaat 1-1-2016	€ 359.031
Onttrekking in 2016	€ 359.031
Toevoeging in 2016	€ 585.046
Saldo te bestemmen resultaat 31-12-2016	€ 585.046

Bestemmingsreserves

Bestemmingsreserve ICT

Het verloop van de bestemmingsreserve ICT over 2016 is:

Saldo 1-1-2016	€ 0
Onttrekking in 2016	€ 0
Toevoeging in 2016	€ 400.000
Saldo 31-12-2016	€ 400.000

Bestemmingsreserve kapitaallasten

Het verloop van de bestemmingsreserve kapitaallasten over 2016 is:

Saldo 1-1-2016	€ 830.317
Onttrekking 2016	€ 359.330
Toevoeging 2016	€ 0
Saldo 31-12-2016	€ 470.987

Bestemmingsreserve afvloeiing en ontwikkeling personeel

Het verloop van de bestemmingsreserve afvloeiing en ontwikkeling personeel over 2016 is:

Saldo 1-1-2016	€ 10.888
Onttrekking 2016	€ 10.888
Toevoeging 2016	€ 0
Saldo 31-12-2016	€ 0

Voorzieningen

Voorzieningen zijn getroffen voor onderhoud gemeentewerf, onderhoud BEL kantoor, onderhoud Wijkpost Bijvanck,

De ontwikkeling van de voorzieningen over 2016 is onderstaand weergegeven. De indeling is conform artikel 44 van de BBV; de voorzieningen die voor de BEL Combinatie aan de orde zijn vallen onder categorieën c.

Omschrijving	Saldo 01-01-2016	Dotatie 2016	Aanwending 2016	Vrijval 2016	Saldo 31-12-2016
Voorzieningen voor kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over het aantal begrotingsjaren (categorie c.)					
Voorziening onderhoud BEL kantoor	486.067	45.000	0	531.067	0
Voorziening onderhoud Werf	170.897	20.000	1.296	189.601	0
Voorziening onderhoud Wijkpost	9.845	4.000	0	13.845	0
Totaal Voorzieningen	666.809	69.000	1.296	734.513	0

Voorziening onderhoud BEL kantoor

Voor het onderhoud van het BEL kantoor is een onderhoudsvoorziening gevormd.

Het verloop van de voorziening onderhoud BEL kantoor over 2016 is:

Saldo voorziening onderhoud BEL kantoor 1-1-2016	€ 486.067
Dotatie 2016	€ 45.000
Aanwending 2016	€ 0
Vrijval 2016	€ 531.067
Saldo voorziening onderhoud BEL kantoor 31-12-2016	€ 0

Bij de integrale (1ste) begrotingswijziging 2016 is besloten om de dotatie te verlagen van € 55.000 naar € 45.000. Tevens is op dat moment besloten tot een eenmalige onttrekking van € 300.000.

Bij het opmaken van de jaarrekening 2016 is de voorziening onderhoud BEL Kantoor op € 0,00 gesteld in verband met het hanteren van de componentenbenadering. De componentenbenadering houdt in dat onderhoud wordt geactiveerd. Daardoor is een onderhoudsvoorziening niet meer mogelijk.

Voorziening onderhoud gemeentewerf

Het verloop van de voorziening onderhoud gemeentewerf over 2016 is:

Saldo voorziening onderhoud gemeentewerf 1-1-2016	€ 170.897
Dotatie 2016	€ 20.000
Aanwending 2016	€ 1.296
Vrijval 2016	€ 189.601
Saldo voorziening onderhoud gemeentewerf 31-12-2016	€ 0

Bij het opmaken van de jaarrekening 2016 is de voorziening onderhoud Gemeentewerf op € 0,00 gesteld in verband met het hanteren van de componentenbenadering. De componentenbenadering houdt in dat onderhoud wordt geactiveerd. Daardoor is een onderhoudsvoorziening niet meer mogelijk.

Voorziening onderhoud Wijkpost Bijvanck

Het verloop van de voorziening Wijkpost Bijvanck over 2016 is:

Saldo voorziening onderhoud Wijkpost Bijvanck 1-1-2016	€ 9.845
Dotatie 2016	€ 4.000
Aanwending 2016	€ 0
Vrijval 2016	€ 13.845
Saldo voorziening onderhoud Wijkpost Bijvanck 31-12-2016	€ 0

Bij het opmaken van de jaarrekening 2016 is de voorziening onderhoud Wijkpost Bijvanck op € 0,00 gesteld in verband met het hanteren van de componentenbenadering. De componentenbenadering houdt in dat onderhoud wordt geactiveerd. Daardoor is een onderhoudsvoorziening niet meer mogelijk.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd gelijk of langer dan 1 jaar

De schulden bestaan uit drie leningen die zijn verstrekt door de BNG.

Het verloop van de drie leningen is in 2016 als volgt:

Leningbedrag	Omschrijving	Looptijd	laatste aflossing	Rente	Stand per 01/01	opnames in het jaar	betaalde rente	werkelijke rente	Aflossing	Stand per 31/12
€ 17.000.000	BNG 40.103044	40	1-4-2048	4,755%	€ 14.025.000	€ -	€ 656.784	€ 651.732	€ 425.000	€ 13.600.000
€ 2.500.000	BNG 40.103347	10	17-1-2018	4,18%	€ 750.000	€ -	€ 23.513	€ 20.900	€ 250.000	€ 500.000
€ 3.000.000	BNG 40.104398	10	2-7-2019	3,83%	€ 1.200.000	€ -	€ 45.960	€ 51.705	€ 300.000	€ 900.000
Totaal					€ 15.975.000	€ -	€ 726.257	€ 724.337	€ 975.000	€ 15.000.000

Overige schulden

De overige schulden ad € 1.815.115 bestaan grotendeels uit privaatrechtelijke crediteuren en een rekening courant schuld aan BNG.

Crediteuren	€ 1.063.971
Rekening courant BEL Gemeenten	€ 6.775
Bank Nederlandse Gemeenten	€ 744.370
Totaal	€ 1.815.115

Overlopende passiva

Het saldo van de overlopende passiva bedraagt op 31 december 2016 € 1.185.097

Dit saldo bestaat uit de volgende posten:

Nog te betalen bedragen	€ 665.292
Af te dragen premies	€ 457.459
Rekenkamercommissie	€ 51.049
Overige	€ 11.297
Totaal	€ 1.185.097

De post nog te betalen bedragen is als volgt opgebouwd:

Te betalen reservering IKB	€ 315.345
Nog te betalen rente langlopende leningen	€ 195.618
Nog te betalen kosten	€ 146.326
Overige	€ 8.003
Totaal	€ 665.292

De post af te dragen premies bestaat uit de nog te betalen premies ouderdomspensioen en sociale lasten en af te dragen loonheffing december.

Na verrekening van voorschotten en uitgaven tot en met 2016, resteert een nog te betalen bedrag ad. € 51.049 aan de Rekenkamercommissie. De bestedingen ten name van de Rekenkamercommissie bedroegen in 2016 € 58.495

4.4.3 Niet in de balans opgenomen verplichtingen en rechten

Bij de BEL Combinatie zijn de nodige contracten afgesloten, hieronder een opsomming van de belangrijkste overeenkomsten (financieel):

- Schoonmaakovereenkomst met Tomin groep tot 2016, jaarlijkse verplichting € 75.000 voor schoonmaken kantoor. De nieuwe aanbesteding wordt regionaal georganiseerd maar is nog niet afgerond. Voorlopig moet rekening gehouden worden met een jaarbedrag van 87.000 euro vanaf 2017.
- Het contract met Sherpa voor het verzorgen van de kantine en het schoonmaken van de koffieapparaten is met één jaar verlengd. De contractwaarde per jaar bedraagt € 37.000, jaarlijkse evaluatie.
- Er is een nieuw contract gebouwenbeheer. Waarde is € 87.000 plus € 30.000 per jaar voor preventief en planmatig onderhoud inclusief 100 keer correctiefonderhoud. Overigens zijn hiermee niet alle kosten vastgoed onderhoud vastgelegd. Delen lopen via individuele afspraken.
- De frankering van de post wordt sinds 2013 door Van Straaten afgewikkeld. De jaarlijkse kosten zijn ca. € 45.000. Dit betreft een jaarcontract, waarbij sprake is van jaarlijkse evaluatie. De afgenomen waarde zal wel minder worden omdat er steeds minder correspondentie per post wordt verstuurd.
- Daarnaast is er een aantal contracten waarvan de waarde € 30.000 of minder bedraagt, zoals voor huur koffieautomaten (€ 4.000 per jaar, loopt af in 2018)
- Lease wagens (€ 36.000 per jaar, loopt af in 2020),
- Dienstverlening arbodienst (€ 25.000 per jaar, jaarlijkse evaluatie) en inhuur beveiliging (€ 25.000 per jaar, jaarlijkse evaluatie).
- In 2015 zijn nieuwe contracten met de huidige gasleverancier afgesloten en hiermee is een kostenbesparing van 20% gemoeid.
- Januari 2016 is er een nieuwe aanbesteding voor de elektra gegund. Hiermee realiseren we een kostenbesparing van 20%.
- Informatie en ICT (deel)contracten per jaar
 - Pink Roccade Heffen en Waarden € 75.000
 - Pink Roccade Cipers wordt i burgerzaken via Dimpact € 65.000
 - Pink Roccade Jeugdzorg (3 gemeenten) € 50.000
 - Pink Roccade Gegevenslogistiek € 90.000
 - Pink Roccade BAG- Kadaster (zit deel beheer in) € 30.000
 - Pink Roccade Berichtenbox € 15.000
 - Pink Roccade Innen – Middelven € 55.000
 - Pink Roccade SAP € 70.000
 - Dimpact e suite zaaksysteem € 95.000
 - Dimpact Lidmaatschap € 16.000
 - Dimpact GVOP lidmaatschap € 8.000
 - Dimpact My Lex zoeken en vinden € 13.000
 - Dimpact auditeringen DigiD € 6.000
 - Centric Pims en EHRM Youpp € 60.000
- Beheer ICT (deel)contracten per jaar
 - Pink Roccade I Cloud I Objecten € 12.500
 - Pink Roccade Makelaar samenwerking € 20.000
 - Fencer Beheer Beheeromgeving van Fencer en DDG € 264.000
 - Fencer Cloud Via Interconnect; hierin zitten ook groot deel van de microsoft-licenties ca. € 50.000 € 252.000
 - IBM Leasing IBM AS400: deze kan later vervallen wanneer we volledig overgaan op cloud i Pink i.p.v. beheer DDG € 30.000
 - Dimpact e suite Hosting = Beheer € 35.000

- Datalijnen via KPN worden gemnetlijnen afgenomen € 90.000 per jaar.
Dit betreft contracten met een relatief geringe financiële omvang.
- Huur printers/kopieermachines; hiervoor zijn diverse contracten afgesloten per printer/copier. De jaarlijkse verplichting bedraagt ca. € 80.000. Contract loopt vijf jaar, met ingang van 2012. Dit contract zal waarschijnlijk nog een jaar worden verlengd tegen dezelfde prijs. Verder zijn er contracten voor energie en software die stilzwijgend doorlopen.
Dit betreft contracten met een relatief geringe financiële omvang.
- De BEL Combinatie is voor de mobiele telefoniediensten overgestapt naar Vodafone. Het contract met Vodafone loopt tot en met januari 2016. Na dit contract gaan we meedoen aan de landelijke KING aanbesteding mobiele telefonie. Het contract kost gemiddeld € 5.500 per maand. Er wordt nog overgestapt naar nieuwe provider dat is nu nog niet bekend maar bedrag zal lager worden voor komende 6 jaar.

4.5 Toelichting op de baten en lasten

Het resultaat van de BEL Combinatie bestaat uit het saldo van de lasten en de baten.
Het uiteindelijke resultaat 2016 is:

Gerealiseerde totaal van saldo van baten en lasten	€ 590.715
Mutatie reserves	€ - 5.670
Gerealiseerde resultaat	€ 585.045

Samengevat kan het resultaat als volgt worden verklaard.

Resultaat 2016	Bedrag
Resultaat externe inhuur	-95.792 N
Resultaat programma Doorontwikkeling	118.487 V
Resultaat programma Digitalisering/ICT	55.240 V
Resultaat opleidingsbudget	87.084 V
Individueel Keuzebudget (IKB)	-315.345 N
Vrijval kapitaallasten	311.661 V
Huisvesting, Facilitair en overig	44.512 V
Budget interne communicatie	14.000 V
Overige bedrijfsvoering	-38.685 N
Baten	-14.240 N
Vrijval onderoudsvoorzieningen	434.512 V
Resultaat reserves	-16.388 N
Totaal resultaat 2016	585.045 V

4.5.1 Lasten

Resultaat externe inhuur:

Dit resultaat wordt gevonden door een aantal samenhangende posten met elkaar in verband te brengen:

		Begroot	Realisatie	Saldo
Lasten	Salarisbudget	10.490.684	9.402.826	1.087.858 V
Lasten	Inhuurbudget	637.000	1.735.008	-1.098.008 N
Lasten	Projectinhuur	180.000	535.724	-355.724 N
Lasten	Projectinhuur Doorontwikkeling	317.388	317.388	- V
Baten	Vergoeding voor personeel	-	-270.081	270.081 V
	Resultaat inhuur	11.625.072	11.720.864	-95.792 N

Resultaat programma doorontwikkeling

		Begroot	Realisatie	Saldo
Lasten	Exp/Co-creatie	70.000	40.762	29.238 V
Lasten	Interne Projectorg	285.000	198.664	86.336 V
Lasten	Kwaliteitsimpuls	120.000	123.412	-3.412 N
Lasten	Overgangssituatie	55.000	48.675	6.325 V
	Resultaat Doorontwikkeling	530.000	411.513	118.487 V

Resultaat programma Digitalisering/ICT

		Begroot	Realisatie	Saldo
Lasten	Automatisering	1.860.733	1.846.326	14.407 V
Lasten	ICT voorzieningen	180.000	157.767	22.233 V
Baten	Automatisering	-545.000	-563.600	18.600 V
Resultaat Digitalisering/ICT		1.495.733	1.440.493	55.240 V

Resultaat op de baten ICT wordt verklaard door cashback Vodafone

Resultaat opleidingsbudget

		Begroot	Realisatie	Saldo
Lasten	Opleidingsbudget	295.000	207.916	87.084 V
Resultaat opleidingsbudget		295.000	207.916	87.084 V

Resultaat IKB

		Begroot	Realisatie	Saldo
Lasten	Individueel Keuzebudget (IKB)	-	315.345	-315.345 N
Resultaat IKB		-	315.345	-315.345 N

In 2017 krijgen de medewerkers van de BEL hun opgebouwde vakantiegeld 2016 uitgekeerd (mei tot en met december). Deze last is niet begroot.

Resultaat kapitaallasten

		Begroot	Realisatie	Saldo
Lasten	Betaalde rente	-	724.791	-724.791 N
Lasten	Geactiveerde rente	843.909	-	843.909 V
Lasten	Afschrijvingen	1.092.775	900.232	192.543 V
Resultaat kapitaallasten		1.936.684	1.625.023	311.661 V

Resultaat Huisvesting/Facilitair

		Begroot	Realisatie	Saldo
Lasten	Facilitair	364.210	262.871	101.339 V
Lasten	Huisvesting	469.500	501.861	-32.361 N
Baten	Facilitair	-	-3.268	3.268 V
Baten	Huisvesting	-424.213	-396.479	-27.734 N
Resultaat Huisvesting/Facilitair		409.497	364.985	44.512 V

Het verschil op baten huisvesting wordt met name veroorzaakt door het niet in rekening brengen van de post WOZ taxaties.

Resultaat communicatiebudget

		Begroot	Realisatie	Saldo
Lasten	Budget interne communicatie	14.000	-	14.000 V
Resultaat communicatie		14.000	-	14.000 V

Resultaat overige bedrijfsvoering

		Begroot	Realisatie	Saldo	
Lasten	Externe advisering	47.500	113.736	-66.236	N
Lasten	Accountantscontrole	15.000	37.279	-22.279	N
Lasten	Bedrijfsgezondheidszorg	40.000	50.464	-10.464	N
Lasten	Diverse kleine budgetten	477.920	417.627	60.293	V
Resultaat overige bedrijfsvoering		580.420	619.105	-38.685	V

4.5.2 Baten

		Begroot	Realisatie	Saldo	
Baten	DVO Blaricum	-5.553.422	-5.553.424	2	V
Baten	DVO Eemnes	-5.050.261	-5.050.262	1	V
Baten	DVO Laren	-6.109.981	-6.109.983	2	V
Baten	Ontvangen rente	-	-8.180	8.180	V
Baten	Overige verkoop duurzame goederen	-	-275	275	V
Baten	Vergoeding verleende diensten	-23.000	-300	-22.700	N
Resultaat baten		-16.736.664	-16.722.424	-14.240	N

Vergoeding verleende diensten ad. € 22.700 bestaat onder meer uit niet gefactureerde bedragen door de afdeling maatschappelijke ontwikkeling.

		Begroot	Realisatie	Saldo	
Vrijval	Onderhoudsvoorziening werf	-	189.600	189.600	V
Vrijval	Onderhoudsvoorziening wijkpost	-	13.845	13.845	V
Vrijval	Onderhoudsvoorziening BEL kantoor	-	231.067	231.067	V
Vrijval onderhoudsvoorzieningen		-	434.512	434.512	V

De onderhoudsvoorzieningen die op de balans stonden zijn op € 0,00 gezet in verband met het hanteren van de componentenbenadering.

4.5.3 Mutaties reserves

	Begroot	Realisatie	Saldo	
Dotatie	400.000	400.000	-	V
Dotatie	150.000	150.000	-	V
Dotatie	174.032	174.032	-	V
Resultaat dotaties reserves		724.032	724.032	- V

	Begroot	Realisatie	Saldo	
Onttrekking	-375.718	-359.330	-16.388	N
Onttrekking	-359.032	-359.031	-	V
Resultaat onttrekking reserves		-734.750	-718.361	-16.388 N

	Begroot	Realisatie	Saldo	
Saldo	10.718	-5.671	-16.388	N
Saldo reserves		10.718	-5.671	-16.388 N

Het resultaat op saldo reserves wordt veroorzaakt doordat de werkelijke onttrekking van de bestemmingsreserve kapitaallasten lager is uitgevallen dan de begrote onttrekking.

4.5.4 Overzicht van de incidentele baten en lasten

Incidentele lasten

In 2016 is sprake geweest van incidentele lasten. Dit betreft de verwerking van een balanspost nog te betalen aan de Gemeente Laren ad. € 6.076 betreffende telecommunicatiekosten welke is ontstaan in 2011. De incidentele last is verwerkt op de kostenplaats automatisering.

4.5.5 Wet normering topinkomens

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op BEL Combinatie van toepassing zijnde regelgeving: Algemene WNT-maximum.

De BEL Combinatie heeft in het boekjaar 2016 geen leidinggevende topfunctionarissen in dienst. Derhalve is alleen overzicht 1b, leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking, van toepassing.

Gegevens 2016				
bedragen x € 1	G. Kolhorn	E.L. Ruizeveld de Winter	M. Kilic - Karaaslan	A. Hogendoorn
Functiegegevens	Directeur	Directeur	Directeur	Directeur
Aanvang[1] en einde functievervulling in 2016	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/9 - 31/12	1/1 - 1/5
Omvang dienstverband (in fte)	0	0	0	0
Gewezen topfunctionaris?	nee	nee	nee	nee
(Fictieve) dienstbetrekking?	nee	nee	nee	nee
Individueel WNT-maximum[2]	252.000	252.000	84.000	84.000
Beloning	0	0	0	0
Belastbare onkostenvergoedingen	0	0	0	0
Beloningen betaalbaar op termijn	0	0	0	0
Subtotaal	0	0	0	0
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	0	0	0	0
Totaal bezoldiging	0	0	0	0
Verplichte motivering indien overschrijding	NVT	NVT	NVT	NVT
Gegevens 2015	G.Kolhorn			
Aanvang en einde functievervulling in 2015	1/1 - 31/12			
Omvang dienstverband 2015 (in fte)	0,96	0	0	0
Beloning	130.781	0	0	0
Belastbare onkostenvergoedingen	0	0	0	0
Beloningen betaalbaar op termijn	0	0	0	0
Totaal bezoldiging 2015	130.781	0	0	0

De leden van het Dagelijks Bestuur en het Algemeen Bestuur worden niet bezoldigd.

5. Controleverklaring

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan het Algemeen Bestuur van de gemeenschappelijke regeling BEL Combinatie

A. Verklaring over de in de jaarstukken 2016 opgenomen jaarrekening 2016

Ons oordeel met beperking

Wij hebben de jaarrekening 2016 van de gemeenschappelijke regeling BEL Combinatie te Eemnes gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2016 als van de activa en passiva van de gemeenschappelijke regeling BEL Combinatie op 31 december 2016 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).
- zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2016, uitgezonderd de gevolgen van de aangelegenheid beschreven in de paragraaf 'De basis voor ons oordeel met beperking', in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2016.
2. het overzicht van baten en lasten over 2016.
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen,

De basis voor ons oordeel met beperking

In de jaarrekening zijn lasten opgenomen waaraan, gezien de omvang, een verplichte Europese aanbestedingsprocedure ten grondslag dient te liggen. Ons onderzoek heeft uitgewezen dat niet in alle gevallen de Europese aanbestedingsrichtlijnen zijn nageleefd. Hierdoor is sprake van onrechtmatige lasten voor een bedrag van in totaal € 567.000 voor de inhuur van personeel en ict-diensten.

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol 2016 van de gemeenschappelijke regeling van 7 juli 2016 en de Regeling Controleprotocol Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) 2016 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de gemeenschappelijke regeling BEL Combinatie, zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel met beperking.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de getrouwheid van de jaarrekening als geheel bepaald. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado. Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in de Regeling controleprotocol WNT 2016.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- het jaarverslag waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen.

Uitgezonderd de gevolgen van de aangelegenheid beschreven in de paragraaf 'De basis voor ons oordeel met beperking' zijn wij op grond van onderstaande werkzaamheden van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is;
- alle informatie bevat die op grond van het BBV is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in het BBV en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het Dagelijks Bestuur is verantwoordelijk voor de andere informatie, waaronder het jaarverslag, in overeenstemming met het BBV.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het Dagelijks Bestuur en het Algemeen Bestuur voor de jaarrekening

Het Dagelijks Bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met het BBV. Het Dagelijks Bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder verordeningen, zoals opgenomen in het normenkader.

In dit kader is het Dagelijks Bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het Dagelijks Bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Het Algemeen Bestuur is als kaderstellend en controlerend orgaan op grond van de wet gemeenschappelijke regeling verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht, dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol 2016, de Regeling Controleprotocol WNT 2016, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, dan wel het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling.
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het Dagelijks Bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.

- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Hofsteenge Zeeman Groep B.V.
Namens deze:

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

drs. E. Vriesen RA
Groningen, 3 april 2017

6. Vaststellingsbesluit

Het Algemeen Bestuur van de BEL Combinatie

B E S L U I T :

- I. Vast te stellen de jaarrekening en het jaarverslag 2016 van de BEL Combinatie met de volgende cijfers:

Gerealiseerd resultaat voor bestemming reserves (voordelig)	€ 590.715
Gerealiseerd saldo onttrekking aan reserves (nadelig)	€ <u>5.670 -/-</u>
Gerealiseerd resultaat na bestemming (voordelig)	€ 585.045 +/+

- II. Aan het Algemeen Bestuur wordt van de BEL Combinatie voorgesteld:

- Een bestemmingsreserve onderhoud gebouwen in te stellen.
- Een bedrag van € 345.000 toe te voegen aan de bestemmingsreserve onderhoud gebouwen.
- Een bedrag van € 118.487 toe te voegen aan de bestemmingsreserve doorontwikkeling.
- Een bedrag van € 121.558 toe te voegen aan de algemene reserve.

- III. Voor kennisgeving aan te nemen de accountantsverklaring en het verslag van Bevindingen.

J. de Zwart-Bloch
voorzitter

G. Kolhorn
secretaris

Vastgesteld in de vergadering van het Dagelijks Bestuur van de BEL Combinatie op 3 april 2017

J. de Zwart-Bloch
voorzitter

G. Kolhorn
secretaris

Vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur van de BEL Combinatie op 11 april 2017